

Alexandre Dumas (Tatăl)

Laleaua neagră

Editura Andreas

Cuprins

- I. Poporul recunoscător / 5
- II. Cei doi frați / 14
- III. Elevul lui Jean de Witt / 21
- IV. Masacrul / 29
- V. Amatorul de lalele și vecinul său / 37
- VI. Ura unui cultivator de lalele / 46
- VII. Omul fericit face cunoștință cu nenorocirea / 53
- VIII. Invazia / 63
- IX. Camera familiei / 70
- X. Fiica temnicerului / 75
- XI. Testamentul lui Cornelius van Baerle / 80
- XII. Execuția / 92
- XIII. Ce se petrecea în acel timp în inima unui
spectator / 96
- XIV. Porumbeii din Dordrecht / 100
- XV. Ferestruica / 104
- XVI. Profesorul și eleva / 111
- XVII. Primul mugur / 119
- XVIII. Îndrăgostitul de Roza / 127
- XIX. Femeie și floare / 134
- XX. Ce s-a întâmplat în aceste opt zile / 139
- XXI. Al doilea mugur / 149
- XXII. Scrisoarea / 155
- XXIII. Răpirea / 159
- XXIV. Unde laleaua neagră își schimbă stăpânul / 163
- XXV. Președintele Van Systens / 167
- XXVI. Un membru al Societății Horticole / 173

- XXVII. Cel de-al treilea mugur / 182
XXVIII. Grifus amenință / 191
XXIX. Unde Van Baerle, înainte de a părăsi
Loewenstein, reglează socotelile cu Grifus / 195
XXX. Unde începem să bănuim supliciu care îi era
rezervat lui Cornelius van Baerle / 200
XXXI. Harlem / 204
XXXII. O ultimă rugămintă / 211
Concluzie / 216

ALEXANDRE DUMAS
LALEAUA NEAGRĂ

Editura Andreas

Alexandre Dumas* – Dumas Davy de la Pailleterie, cunoscut și ca Alexandre Dumas-tatăl – s-a născut la 24 iulie 1802, în Villers-Cotterêts, Aisne. A primit o educație care îl îndepărta de cultură, în condițiile în care a fost crescut de mama sa, care îi povestea despre faptele de vitejie ale tatălui lui, din anii de glorie ai lui Napoleon. Tatăl său a fost erou al Revoluției franceze. Acest fapt i-a deschis gustul pentru citit, pentru cunoaștere. Trăind în epoci de război, de instabilitate, a încercat să pună pe hârtie ceea ce el însuși a simțit, trăind acele evenimente.

Autor dintre aceia pe care soarta îi alege pentru a scrie și pentru a reda întâmplări din alte secole, Alexandre Dumas (tatăl) se distinge prin acuratețea scrisului și prin ancorarea în realitate a evenimentelor cu care a fost contemporan. Prin ceea ce a scris, Alexandre Dumas este aproape de copiii noștri, care se vor a fi educați sau se vor auto-educa, citind aceste cărți, și vor căpăta gustul de a face dreptate (așa cum eroii cărților lui Dumas-tatăl o fac). Acest tip de lucrări trebuie să ajungă, cât mai curând, să fie citite de toți copiii noștri.

Alexandre Dumas (tatăl) a încetat din viață la 5 decembrie 1870, la Puy Seine-Maritime.

Dintre cele mai cunoscute opere:

Cei trei muschetari

După douăzeci de ani

Masca de fier

Regina Margot

Contele de Monte-Cristo

Viconte de Bragelone

Colierul reginei

Laleaua neagră

Cei patruzeci și cinci

Ascanio etc.

* Pentru a nu se face confuzii, fiul său, numit tot Alexandre Dumas, a fost și el scriitor, autor al cunoscutului roman *Dama cu camelii*, printre altele.

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României
DUMAS, ALEXANDRE

Laleaua neagră / Alexandre Dumas – București
Andreas Print, 2016

I. Lazăr, MARCU

ISBN 978-606-8271-89-7

DIFUZOR EXCLUSIV:
AGENȚIA DE DIFUZARE DE CARTE
IVO PRINT

Calea Griviței, nr. 158, demisol, sector 1, București

Tel./Fax: 021.222.07.67

E-mail: ivo_print@yahoo.com

*Site: **www.editura-andreas.ro***

© Editura **ANDREAS PRINT**, București, 2016

Toate drepturile sunt rezervate. Nici o parte din această lucrare nu poate fi reprodusă, stocată și retransmisă sub formă: tipărită, electronică, mecanică, fotocopiată, audio sau sub orice altă variantă fără permisiunea scrisă a **Editurii Andreas Print**.

Traducere: Lazăr Marcu

Redactare și prezentare: Laura-Ivona DUMITRU

Tehnoredactare: Gheorghe DUMITRU

Bun de tipar: 16.03.2016

Format: Z₆ (16/54x84 cm).

I. Poporul recunoscător

Suntem în 20 august 1672. Orașul Haga atât de viu, atât de cochec, atât de alb, încât s-ar putea spune că toate zilele sale sunt duminici, orașul Haga cu parcurile sale umbroase, cu arborii săi uriași înclinați peste casele gotice, cu largile și scânteietoarele oglinzi ale canalelor în care se reflectă clopotnițele sale cu turle aproape orientale, orașul Haga capitala celor șapte provincii unite, își umfla toate arterele sale cu un val negru și roșu de cetățeni grăbiți, înfuriați și nerăbdători, care alergau cu muschetele la spinare, cuțitele la brâu sau cu ciomagul în mână, spre Buytenhoff, formidabila închisoare care își arată și astăzi ferestrele cu gratii, în care de când cu acuzarea de asasinat adusă împotriva sa de către chirurgul Tykelaier, lâncheza Cornelius de Witt, fratele ex-marelui pensionar al Olandei.

Corneille sau Cornelius de Witt, inspector al digurilor acestei țări, ex-burgmasterul orașului său natal Dordrecht și deputat în statele Olandei, avea patruzeci și nouă de ani pe vremea când poporul olandez, sătul de republică, așa cum era înțeleasă de Jean de Witt, marele pensionar al Olandei, era cuprins de o dragoste violentă pentru Stathuderat, instituție de guvernământ abolită pe vremuri, printr-un edict perpetuu impus de Jean de Witt provinciilor unite.

Cum este foarte rar cazul, când spiritul popular în evoluția sa capricioasă nu vede omul în dosul unui principiu, în spatele republicii poporul vedea figurile severe ale fraților de Witt, acești romani ai Olandei, care îndrăzneau să disprețuiască gustul public al olandezilor, arătându-se

amatori suspecti și inflexibili ai unei libertăți fără margini și ai unei prosperități statornice, în timp ce în dosul Stathuderatului, poporul ghicea fruntea înclinată, gravă și gânditoare a tânărului Wilhelm de Orange, pe care contemporanii l-au poreclit Taciturnul, poreclă adoptată și de posteritate.

Cei doi Witt îl menajau pe Ludovic al XIV-lea, al cărui ascendent moral l-au simțit crescând în toată Europa, presimțind totodată ascendentul material pe care îl aducea asupra Olandei, succesul vestitei și minunatei campanii de pe Rhin, ilustrată de eroul romantic al vremurilor acelea, numit contele de Guiche, campanie care în trei luni s-a și terminat prin distrugerea puterii provinciilor unite.

Ludovic al XIV-lea era de multă vreme inamicul olandezilor, care-l insultau sau își băteau joc de dânsul prin gura francezilor refugiați în Olanda. Orgoliul național al olandezilor făcea din el un Mitridat al republicii. Deci ura contra celor doi De Witt era dublă: una rezultată din rezistența vigoasă a unui întreg popor, organizată împotriva unei puteri ce-l distrugea și a susținătorilor ei olandezi, care luptau, înfruntând politica populară, iar cealaltă, din oboseala naturală a tuturor popoarelor învinse, care speră că un alt șef ar putea să-i scoată din ruină și marasm. Acest alt șef gata să apară pregătit să se măsoare cu Ludovic al XIV-lea, oricât de gigantică părea să fie sarcina sa viitoare, era Wilhelm, prinț de Orange, fiul lui Wilhelm II și nepot prin Henriette Stuart al lui Carol al II-lea al Angliei. Acest copil taciturn, pe care l-am văzut apărând în spatele Stathuderatului, prin 1672, era în vârstă de 22 de ani. Perceptorul său nu fusese altcineva decât Jean de Witt, care-l crescuse în ideea de a face din fostul prinț un bun cetățean. Republicanul intransigent, din dragostea sa pentru patrie, împletită cu aceea pentru elev, a distrus în

inima prințului, prin edictul perpetuu, orice speranță pentru Stathuderat.

Însă destinul își râdea întotdeauna de absurda pretenție a oamenilor, care fac și desfac puterile pământești fără să consulte comandamentele progresului omenesc. Iată de ce, prin capriciul olandezilor și teroarea inspirată de Ludovic al XIV-lea, politica marelui pensionar a căzut, edictul perpetuu a fost abolit, iar Stathuderatul lui Wilhelm de Orange a fost restabilit. Marele pensionar se închină în fața voinței concetățenilor săi; însă Cornelius de Witt era mai recalcitrant și, înfruntând amenințările cu moartea ale plebei orangiste, care-l asediase în locuința sa din Dordrecht, refuză să semneze actul ce stabilea Stathuderatul. După insistențele soției sale, el semnă în cele din urmă, însoțindu-și iscălitura cu cele două litere: V.C., adică VI COACTUS, ceea ce înseamnă *constrâns prin forță*. Era un adevărat miracol că a scăpat cu viață în ziua aceea.

Totuși, pentru Jean de Witt, adeziunea sa, mult mai rapidă și ușoară față de voința concetățenilor săi, nu a fost mai profitabilă. Câteva zile după aceea el a fost victima unei tentative de asasinat. Străpuns de o lovitură de cuțit, era aproape să moară de pe urma rănilor căpătate. Nu aceasta fusese însă dorința orangiștilor. Viața celor doi frați constituia un veșnic obstacol pentru proiectele lor: orangiștii au schimbat deci pentru moment tactica. Scopul lor fiind înlăturarea materială a celor doi frați, au încercat ca prin calomnie să desăvârșească ceea ce nu le-a reușit prin pumnal.

Unealta a fost găsită în persoana chirurgului Tikelaer, care nu s-a dat în lături să reprezinte geniul nenorociei în destinul celor doi martiri. De aceea îl găsim într-o bună zi declarând în fața autorităților: Cornelius de Witt, exasperat cum a dovedit prin apostila declarației sale de abrogare a edictului perpetuu și înflăcărat de ură împotriva lui Wilhelm de Orange, a însărcinat un asasin cu misi-

unea de a scăpa republica de noul stathuder și că acest asasin urma să fie dânsul, Tikelaer care, doborât de remușcări numai la ideea celor ce ar fi urmat să comită, a preferat să dea pe față crima de stat decât s-o înfăptuiască.

De data aceasta, se poate judeca explozia ce se produsese printre orangești la aflarea acestui complot. Procurorul fiscal a dispus arestarea criminalului la 16 august 1672; inspectorul digurilor, nobilul frate al lui Jean de Witt, suporta deci, într-una dintre camerele Buytenhoffului, tortura preliminară, destinată să-i smulgă mărturisirea pretinsului său complot împotriva lui Wilhelm.

Însă Cornelius nu era numai un spirit mare; era mai ales un suflet măreț. Făcea parte din acea categorie de martiri care țin la o credință politică, astfel după cum strămoșii lor țineau la cea religioasă; surâzând în fața amenințărilor, în timpul torturii a recitat cu o voce fermă, scandând versurile după măsura lor, prima strofă din *Justum et Tenacem*, de Horațiu, nu a mărturisit nimic și a obosit nu numai forța, dar mai ales fanatismul călăilor săi.

Totuși judecătorii nu l-au descărcat de acuzația lui Tikelaer și, prin sentința lor contra lui Cornelius, l-au decăzut din toate demnitățile sale, condamându-l la despăgubiri, judecată și surghiun pe viață de pe teritoriul republicii. Aceasta a nemulțumit pe olandezi. Jean de Witt, la primele zvonuri de acuzare a fratelui său, și-a dat demisia din demnitatea de mare pensionar. De altfel și el, la rândul său, și-a primit răsplata pentru devotamentul pentru patrie, căci aducea în viața privată necazurile și rănile sale, singurele câștiguri pe care le au în general oamenii onești, vinovați de a fi lucrat pentru țara lor, uitându-se pe dânsii. În acest timp, Wilhelm de Orange aștepta ca poporul, al cărui idol era, să facă din trupurile celor doi frați treptele ce trebuia să-l urce la Stathuderat.

Iată așadar sensul marii mișcări populare din 29 august 1672, despre care am pomenit la începutul capi-

tolului și din ce cauză ținea tot poporul să fie în fața închisorii Buytenhoff, de unde urma să iasă Cornelius de Witt spre a pleca în exil și mai ales să vadă urmele pe care le-au lăsat schingiuirile la care a fost supus nobilul trup al acestui bărbat, care-l cunoștea atât de bine pe Horațiu.

Ne grăbim să lămurim însă că această mulțime nu se îndrepta spre Buytenhoff numai cu inocenta dorință de a asista la un spectacol și că în rândurile sale se găseau de asemenea și o serie de înflăcărați cetățeni, care țineau să înlocuiască serviciul pe care l-au găsit atât de rău îndeplinit. Vrem să vorbim despre serviciul de călău. Erau și alții, e drept, care alergau cu intenții mai puțin dușmănoase. Pentru aceștia era vorba de o reprezentație de acelea care atrag întotdeauna mulțimile, al căror orgoliu este nemaipomenit de flatat, când pot să vadă în pulbere pe omul care fusese multă vreme atât de sus pentru ele.

„Așadar, Cornelius de Witt, acest om fără frică, se spunea, nu a fost doborât de tortură și închisoare?”

Nu putea fi văzut și el palid, sângărând, înspăimântat? Nu era oare, un extraordinar triumf al acestei burghezii, mult mai invidioasă decât poporul și la care triumf, orice vrednic burghez din Haga trebuie să participe? Și apoi, își ziceau agitatorii orangești, abil amestecați în această mulțime, pe care o mânuiau ca pe un instrument hotărât și contondent totodată, nu se va găsi, de la Buytenhoff până la porțile orașului, ocazia de a se arunca cu puțin noroi sau cu câteva pietre asupra acestui inspector al digurilor, care nu numai că nu a cedat stathuderatul prințului de Orange decât VI COACTUS, dar care, mai ales, a vrut să-l asasineze?

Fără să mai punem la socoteală, adăugau cei mai îndărătnici dușmani ai Franței, că dacă s-ar proceda în mod just la Haga, nu s-ar permite plecarea în surghiun a lui Cornelius de Witt care, odată ajuns peste graniță, va innoda toate intrigile sale cu Franța și va trăi susținut cu